

Handläggare
Lena Alksten
Telefon: 08 508 36 241**Till**
Äldrenämnden den 17 maj 2016

Fördelning av Socialstyrelsens stimulansmedel för kunskapssatsning inom äldreomsorgen

Förvaltningens förslag till beslut

Under förutsättning att kommunstyrelsen ger äldrenämnden i uppdrag att fördela stimulansmedel i enlighet med detta tjänsteutlåtande föreslår äldreförvaltningen att äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och fördelar det beviljade stimulansbidraget enligt följande:

1. Summa 8 500 000 kronor avsätts till insatser inom verksamhetsområdet äldreomsorg, varav 2 000 000 kronor avsätts för utbildning av äldreomsorgens biståndshandläggare och 6 500 000 kr avsätts för utbildning av baspersonal inom hemtjänst som ska i första hand gå till utbildning inom privata utförarverksamheter inom LOV som uppfyller krav om att minst 50 % av det totala antalet medarbetarna redan har en grundutbildning i vård- och omsorg om minst 600 gymnasiepoäng.
2. Äldrenämnden uppdrar åt chefen för äldreförvaltningen att besluta om fördelning av utbildningsplatser till sökande verksamheter i enlighet med de principer som anges i detta tjänsteutlåtande.

3. Äldrenämnden uppdrar åt äldreförvaltningen att sammanställa och återredovisa genomförda insatser för såväl äldreförvaltningen som socialförvaltningen enligt Socialstyrelsens anvisningar.
4. Omedelbar justering

Ann-Christine Hansson
Förvaltningschef

Karin Ekdahl Wästberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2016 fördela stimulansmedel till kommuner för att ge verksamheter inom äldre och funktionshinderområdet bättre förutsättningar att öka kunskaperna genom olika kompetensutvecklingsinsatser. Summan Stockholms stad har möjlighet att söka är 14 156 353 och medlen ska användas under året 2016.

Äldreförvaltningen föreslår att förvalta tilldelade medel om 8 500 000 kr och även vidare fördela medlen avsedda för socialförvaltningen på summan 5 656 353 kr. Medel till utbildning för biståndshandläggare avsätts från respektive förvaltnings pott.

Äldreförvaltningen avsätter 2 000 000 kronor för kompetensutveckling för handläggare och 6 500 000 kronor för basutbildning för vård- och omsorgspersonal inom privat hemtjänst som är upphandlad enligt LOV. Äldreförvaltningen tillhandahåller utbildningarna hos givna utbildningsanordnare och de privata utförarna ansöker om plats senast 1 juni 2016.

Stimulansmedlen hanteras inom respektive förvaltning och äldreförvaltningen ansvarar för rekvisirering och slutredovisning till Socialstyrelsen.

Bakgrund

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2016 fördela stimulansmedel till kommuner för att ge verksamheter inom äldre och funktionshinderområdet bättre förutsättningar att öka kunskaperna genom olika kompetensutvecklingsinsatser. Summan staden har möjlighet att söka är 14 156 353 och medlen ska användas under året 2016.

Äldreförvaltningen föreslår att förvalta tilldelade medel om

8 500 000 kr och även vidare fördela medlen avsedda för socialförvaltningen på summan 5 656 353 kr.

Medlen ska användas för baspersonal, det vill säga medarbetare som arbetar direkt med målgruppen eller inom verksamheter direkt riktade till målgrupperna, inom äldre- och funktionshindersområdet samt handläggare i områdena som arbetar med myndighetsutövning. Medlen betalas ut av Socialstyrelsen och kan användas till och med den 31 december 2016.

Socialstyrelsen rekommenderar kompetenshöjande insatser som ska göras inom kunskapssatsningen och dessa utgår från Socialstyrelsens råd (SOSFS 2011:12) *om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i Socialstyrelsens omsorg hos äldre* och Socialstyrelsens allmänna råd samt (SOSFS 2014:2) *om kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL eller LSS till personer med funktionsnedsättning*.

Socialstyrelsen rekommenderar även kompetenshöjande insatser för baspersonalen kring hemsjukvård, palliativ vård och rättighetsfrågor.

Gällande kompetenshöjande insatser för handläggare kan de bestå i kompetensutveckling inom myndighetsutövning ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv, kompetensutveckling avseende FN:s konventioner om rättigheter för personer med funktionsnedsättning respektive barnets rättigheter samt stöd och handledning till örfarna handläggare.

Medlen ska rekvideras genom anvisad blankett från Socialstyrelsen senast den 15 mars 2016 och ska undertecknas av behörig företrädare för kommunen. Varje kommun får utifrån de egna behoven och förutsättningarna avgöra hur medlen ska disponeras mellan äldre- och funktionshinderområdet.

Enligt Socialstyrelsens anvisningar får maximalt 25 % av medlen avsättas för andra kostnader än utbildningsplatser eller motsvarande tjänster som är direkt kopplade till de kompetenshöjande och kompetensutvecklande insatser som finansieras med stimulansmedlen. Dessa andra kostnader kan vara t.ex. för vikarier, kurslitteratur eller resor till och från utbildning.

Ärendet

Förvaltningen har genom regeringsbeslut om medel för kompetenssatsning fått möjlighet att söka stimulansmedel från Socialstyrelsen i för att ge verksamheter inom äldre och funktionshinderområdet bättre förutsättningar att öka kunskaperna genom olika kompetensutvecklingsinsatser. Summan staden har möjlighet att söka är 14 156 353 och medlen ska användas under året 2016. Anvisningar om hur medlen ska sökas, användas, och redovisas biläggs ärendet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utbildning och administration och har behandlats på förvaltningsgruppen den 11 maj. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 10 maj och kommunstyrelsen funktionshindersråd har tagit del av ärendet den 12 maj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen förslår att medlen fördelas mellan socialförvaltningen och äldreförvaltningen baserat på antalet medarbetare, 40 % av medlen till socialförvaltningen och 60 % till äldreförvaltningen. Respektive organisation beslutar om hur mycket av medlen som ska gå till biståndshandläggare respektive baspersonal.

Äldreförvaltningen föreslår fördela 2 mkr för utbildning till biståndshandläggare och resterande belopp 6,5 mkr för kompetensutveckling för baspersonal hos privata utförare av äldreomsorg.

Beloppet om 6 500 000 kr som fördelas till privata utförare kommer att användas grundläggande utbildning i vård- och omsorg om 650 p (motsvarande USK 1) samt påbyggnadskurs 700 p (motsvarande USK 2). Detta motsvarar totalt cirka 180 utbildningsplatser. Äldreförvaltningen tillhandahåller utbildningarna hos givna utbildningsanordnare och de privata utförarna ansöker om plats senast 1 juni 2016. Litteraturkostnad ingår. Det utgår 7 000 för vikarieersättning till arbetsplatsen för varje medarbetare som fullföljt respektive kurs. Delbelopp betalas ej ut.

Grundkrav för ansökan om utbildningsplats

För att vara behörig att ansöka om utbildningsplatser måste företaget uppfylla avtalet. Det innebär bland annat att minst 50 % av det totala antalet medarbetarna redan har en grundutbildning i vård- och omsorg om minst 600 gymnasiepoäng.

Detta ska vid förfrågan kunna styrkas med giltiga betyg. Stickprov kommer att göras för att verifiera utbildningsgraden hos medarbetarna. I händelser då utbildningsgrad som uppgivits inte stämmer med redovisade betyg kommer återbetalning av medlen att krävas.

Utöver detta måste medarbetaren som ska gå kurserna kunna visa betyg eller testresultat att de har kunskap i svenska motsvarande årskurs 9 alternativt godkända kurser i SVA grund.

För att kunna söka till USK 2 krävs det att USK 1 eller motsvarande kompetens kan styrkas med betyg.

Utbildningsplatser

Äldreförvaltningen kommer att ansvara för att ta fram utbildningar till biståndshandläggarna samt för att anordna kurser inom de

angivna områdena för baspersonal. Kurserna för baspersonal kommer att anordnas av stadens egna utförare samt de utförare staden har upphandlat och kommer att starta i omgångar från sista veckan i augusti till sista veckan i september.

Innehållet i kurserna är hämtade ur socialstyrelsens förteckning av rekommenderade kurser och följer samma struktur som används inom äldreförvaltningens ordinarie utbildning för stadens medarbetare. Kurserna kommer att vara grundläggande utbildning i vård- och omsorg om 650 p (motsvarande USK 1) samt påbyggnadskurs 700 p (motsvarande USK 2). Vid ansökan till äldreförvaltningen ska sökande ange vilken kurs de önskar platser på. Utbudet anpassas i möjligaste mån efter efterfrågan.

USK 1	Totalt 650 poäng 67 undervisningsdagar
Vård och omsorg 1	200 p
Medicin 1	150 p
Etik och människans livsvillkor	100 p
Hälsopedagogik	100 p
Specialpedagogik	100 p

USK 2	Totalt 700 poäng 72 undervisningsdagar
Vård och omsorg 2	150 p
Äldres hälsa och livskvalitet	200 p
Vård och omsorg vid demenssjukdom	100 p
Psykologi	50 p
Psykiatri 1	100 p
Hemsjukvård	100 p

Ansökan

De verksamheter som är behöriga att ansöka om en utbildningsplats inklusive vikarieersättning och kurslitteratur, gör det till Äldreförvaltningen i ansökningsformulär. Äldreförvaltningen ska ha ansökningarna till handa senast den 1 juni 2016.

Ansökan görs till: aldreforvaltningen@stockholm.se

”Ansökan om utbildningsplatser” ska anges i rubriken

Frågor besvaras av lena.alksten@stockholm.se

Redovisning

Redovisning av stimulansmedlen som ska användas för medarbetare i äldreomsorgen redovisas inom äldreförvaltningen. De medel som ska användas för medarbetare inom funktionshinderomsorgen fördelas och redovisas inom socialförvaltningen. Äldreförvaltningen har huvudasvaret för att sammanställa den totala redovisningen till Socialstyrelsen.

Bilagor

1. Anvisningar från Socialstyrelsen, DNR 9.2-31016/2015

Anvisningar för att rekvirera statsbidrag för 2016 för kunskapssatsning i äldre- och funktionshindersområdet

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2016 fördela stimulansmedel till kommuner för att ge verksamheter inom äldre- och funktionshindersområdet bättre förutsättningar att öka kunskaperna genom olika kompetensutvecklingsinsatser. Kunskapssatsningen ska bland annat komplettera bemanningssatsningen inom äldreomsorgen samt pågående utbildningar inom LSS-området.

Bidragets storlek

Stimulansmedlen som ska fördelas efter rekvisition är totalt 178 miljoner kronor.

Vilka kan ta del av medlen?

Varje kommun får, i egenskap av huvudman för sin verksamhet och enskilda utförare som bedriver kommunal verksamhet på uppdrag av kommunen, rekquirera medel. Kommunerna ansvarar för att, inom det verksamhetsområde där kommunen avser använda stimulansmedlen, informera de enskilda utförare som bedriver kommunal verksamhet på uppdrag av kommunen och verksamheter som drivs av kommunen om möjligheten att ta del av stimulansmedlen. Kommunerna får utifrån de egna behoven och förutsättningarna avgöra hur medlen ska disponeras mellan äldre- och funktionshindersområdet.

Vad kan ni använda medlen till?

Stimulansmedlen får användas för kompetenshöjande och kompetensutvecklande insatser för baspersonal inom äldre- och funktionshindersområdet (inkl. LSS och hemsjukvård) samt handläggare inom äldre- och funktionshindersområdet som arbetar med myndighetsutövning. Med baspersonal avser regeringen kvinnor och män som arbetar direkt med målgruppen, eller inom verksamheter direkt riktade till målgrupperna. Med baspersonal avses inte administrativ personal eller ledningspersonal vars arbete främst riktar sig till annan personal.

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut medlen under år 2016 och de kan användas till och med den 31 december 2016.

Villkor för statsbidraget

Villkoren för att använda stimulansmedlen bygger på regeringens beslut om satsningen den 17 december 2015 och den 28 januari 2016 (S2015/08191/FST).

Av bilaga 1 till dessa anvisningar framgår vilka kompetenshöjande och kompetensutvecklande insatser som Socialstyrelsen rekommenderar inom ramen för kunskapssatsningen. Rekommendationerna utgår från Socialstyrelsens allmänna

råd (SOSFS 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg hos äldre, och Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:2) om kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning. Utöver kurserna som motsvarar de allmänna råden rekommenderar Socialstyrelsen för baspersonal kompetenshöjande- och kompetensutvecklande insatser inom hemsjukvård, palliativ vård och rättighetsfrågor.

För handläggare rekommenderar Socialstyrelsen kompetensutveckling inom myndighetsutövning ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv, kompetensutveckling avseende FN:s konventioner om rättigheter för personer med funktionsnedsättning respektive barnets rättigheter, samt stöd och handledning för oerfarna handläggare.

De kompetenshöjande och kompetensutvecklande insatserna kan exempelvis bestå av traditionell undervisning, handledd distansundervisning, validering av kunskaper eller kunskapsseminarier.

Notera att kommunerna – inom ramen för regeringens syfte med kunskaps-satsningen – får avvika från Socialstyrelsens rekommendationer om kompetens förutsatt att avvikelserna motiveras i samband med redovisningen av medlen.

Statsbidrag för särskilda kompetenssatsningar förutsätter vanligtvis att utbildningsplatser ska upphandlas eller köpas som uppdragsutbildning, dvs. statsbidraget ska inte användas om en person har en ordinarie utbildningsplats för vilken utbildningsanordnaren redan får statsbidrag. Det handlar om att två statsbidrag inte bör finansiera samma ändamål, sk. dubbelfinansiering. Utbildningsplatser eller motsvarande tjänster inom ramen för denna kunskaps-satsning bör därför upphandlas eller köpas som uppdragsutbildning. Vid uppdragsutbildning är det oftast utbildningsanordnaren som avgör behörighetskraven.

Hur får ni del av medlen?

Varje kommun får, i egenskap av huvudman för sin verksamhet och enskilda utförare som bedriver kommunal verksamhet på uppdrag av kommunen, rekquirera medel genom den blankett som Socialstyrelsen tillhandahåller. I bilagan till regeringens beslut den 28 januari 2016 anges hur mycket pengar som varje kommun maximalt kan rekquirera för 2016. Endast en rekvisition per kommun ska lämnas till Socialstyrelsen. Rekvisitionen ska ha kommit in till myndigheten **senast den 15 mars 2016** och medlen utbetalas vanligtvis inom 15 arbetsdagar. Rekvisitionen ska vara undertecknad av behörig företrädare för respektive kommun.

Socialstyrelsen rekommenderar att varje kommun skapar ett separat konto för stimulansmedlen för att enkelt kunna spåra alla transaktioner och underlätta redovisningen.

Kommunerna föreslås vid behov träffa överenskommelser med enskilda utförare om hanteringen och redovisningen av stimulansmedlen.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Varje kommun ska **senast den 25 januari 2017** redovisa till Socialstyrelsen hur 2016 års stimulansmedel har använts enligt ett frågeformulär som Socialstyrel-

sen avser att tillhandahålla i oktober 2016. Redovisningen kan exempelvis komma att omfatta vilka slags insatser som har genomförts, hur många som har deltagit i insatser, fördelningen mellan insatser inom äldre- respektive funktionshindersområdet och fördelningen mellan insatser för baspersonal respektive handläggare. Eventuella avvikelser från Socialstyrelsens rekommendationer om kompetens ska motiveras vid redovisningen.

Varje kommun behöver utse en kontaktperson för stimulansmedlen och underätta Socialstyrelsen om kontaktuppgifterna ändras under satsningens gång. Om ni inte har använt hela beloppet under perioden 1 januari–31 december 2016 ska ni återbetala återstoden till Socialstyrelsen. Ni kan också bli återbetalnings-skyldiga om medlen inte används i enlighet med villkoren. Återbetalningen ska ske senast den 30 september 2017. Socialstyrelsen hämtar in kontakt- och faktureringsuppgifter på rekvisitionsblanketten.

Mer information

Bevaka uppdateringar om stimulansmedlen på
<http://www.socialstyrelsen.se/statsbidrag>.

Vid frågor om stimulansmedlen, kontakta utredaren Åsa Pettersson, tel.
075-247 33 64 eller e-post asa.pettersson@socialstyrelsen.se

Referenser

Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg hos äldre

Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:2) om kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning.